

01.ฤกษ์อัศวินี่

บุคคลที่เกิดในฤกษ์นี้ ได้แก่ เซสปกุมาร บุตรเศรษฐีเมืองพาราณสี ผู้มีทรัพย์มากมายครั้งบิดาถึงแก่กรรม ทรัพย์นั้นก็ตกเป็นมรดกแก่เซสปกุมาร แต่เซสปกุมารไม่สามารถรักษาทรัพย์มรดกนั้นไว้ได้ เทียบแจกจ่ายคนยากจน ขอทานกิน ฉะนั้นฤกษ์นี้ บิดามารดาทิ้งมรดกไว้เท่าใด ก็ไม่อาจรักษาทรัพย์นั้นไว้ได้

02.ฤกษ์ภรณ์

ได้แก่ โฆสกุมาร ผู้โชคดีได้สมบัติของเศรษฐีแปดร้อยโกฏิมาครอบครอง คนเกิดในฤกษ์นี้ แม้กำเนิดในตระกูลที่เชื่องใจ ก็จะได้ซึ่งสุขสมบัติอันมงคลยิ่ง

03.ฤกษ์กฤติกา

ได้แก่ หิงสะกุมาร 2 พี่น้องถือกำเนิดมาในตระกูลเศรษฐี บิดามารดาอบรมสั่งสอนอย่างใดก็หาประพฤติตามไม่ บิดามารดาจึงขับออกจากบ้านไป 2 พี่น้องเมื่อถูกขับออกจากบ้านก็มาเป็นโจร มาวันหนึ่งถูกชาวบ้านจับได้ จึงนำตัวไปถวายพระเจ้ากรุงพาราณสี พระเจ้ากรุงพาราณสีมีจิตเอ็นดูสงสารจึงรับเลี้ยงไว้ โดยแต่งตั้งให้เป็นขุนพล แต่ทั้ง 2 กลับเนรคุณยกพลเข้าปล้นสมบัติพระเจ้ากรุงพาราณสี แต่ถูกพระเจ้ากรุงพาราณสีจับได้เสียก่อนแล้วนำ หิงสะกุมารทั้ง 2 ไปประหารเสีย ผู้เกิดในฤกษ์นี้ มักเป็นโจร

04.ฤกษ์โรหิณี

ฤกษ์นี้จะได้ดีที่ต่างแดน ท่านจะบูชาลาภจตุบาทโคกระบือ นิตานมียูว่า อ้าย-ยี่ 2 พี่น้องผู้กำพร้า หาญาติและทรัพย์มิได้ มีอาชีพรักษาพยาบาล ยี่ผู้น้องจึงชวนอ้ายพี่ชาย ไปเป็นข้ารับใช้ทำราชการกับท้าวพระยาเห็นจะเป็นการดีกว่า อ้ายผู้พี่จึงแสดงความคิดเห็นว่า การที่จะไปรับราชการกับท้าวพระยานั้น ท้าวพระยานั้นท่านคงไม่รับ ท่านจะรับเฉพาะคนที่มีวิชาความรู้ ซึ่งอ้ายและยี่พี่น้องหาได้มีวิชาความรู้ไม่ ทั้ง 2 จึงตกลงพากันไปร่ำเรียนศึกษาหาวิชาความรู้เพื่อรับราชการ โดยไปร่ำเรียนมนตร์กำบังภัยตัว แล้วเอาวิชาไปใช้ย่องขึ้นบ้านผู้อื่น แต่ถูกจับได้เจ้าของบ้านพันอ้ายผู้พี่ตาย ทรัพย์ที่ได้มานั้นจึงตกอยู่กับยี่ผู้น้อง และในค่ำคืนวันหนึ่งท้าวพระยาได้ออกเที่ยวนอกราชวัง ได้พบกับยี่ ที่ศาลา ท้าวพระยาสอบถามจนรู้ว่ายี่มีวิชาดีจึงชักชวนมาเป็นสหาย แล้วแต่งตั้งให้เป็นเอกอำมาตย์

ผู้ใดกำเนิดในฤกษ์นี้จะมีชัยชนะมีความกล้าหาญ ท้าวพระยาบุชา ช่างม้าโคกทรัพย์ดี แต่มักเกิดโรคภัยเบียดเบียน แม้กำเนิดในตระกูลต่ำเชิงใจก็จะได้เป็นใหญ่ในภายหลัง ถ้าอยู่ในกำเนิดตระกูลดีแล้ว เปรียบตั้ง ลูกท้าวพระยา วันดีคืนดีมีท้าวพระยาเมืองอื่น เอาเมืองมายกให้ให้ 101 เมือง สรุปลำเนาในชั้นวรรณะไหนยอมเจริญกว่าวรรณะเดิมที่กำเนิด

09.ฤกษ์อสิเลส

ได้แก่พระโมคคัลลานะ ผู้ทรงฤทธาภาพเจ้าประกอบด้วยวิชา ผู้ใดกำเนิดในฤกษ์นี้ จะได้ดีในทางศาสนาจะเป็นสิ่งขบปรีนยากดำรงพระศาสนา หรือไม่ก็ได้เป็นผู้ทรงศีล ถ้าเป็นคฤหัสถ์จะได้เป็นเสมียนนักการ หรือ หมอโหรถ้าเป็นหญิงจะได้เป็นภรรยาผู้หลักผู้ใหญ่ที่มีชื่อเสียง แม้ถ้อยสุดก็จะได้เป็นหญิงผู้มีวิชาดี ผู้กำเนิดในฤกษ์นี้มีภัย มีทุกข์ด้วยท้าวพระยา จะฉิบหายเพราะโทษประทุษร้ายจากเสนาบดี

10.ฤกษ์มาฆะ

ได้แก่เศรษฐีในเมืองพาราณสี บิดามารดาให้ทรัพย์อย่างมากมาย แต่หารักษาทรัพย์นั้นไม่อยู่พาทรัพย์ฉิบหาย เมื่อหมดทรัพย์สมบัติก็หันไปยึดอาชีพโจรลักทรัพย์ในคลังท้าวพระยา ถูกจับได้และถูกประหารเสีย ผู้ใดกำเนิดในฤกษ์นี้ จะสุขบ้างทุกข์บ้าง ท้าวพระยาจะให้คุณญาติพี่น้องจะประเสริฐอุดม แต่ทว่าครองทรัพย์นั้นมิได้แม้จะชวนชวายุเท่าใดก็ตาม

11.ฤกษ์ปุปผัคคณี

ฤกษ์นี้ได้แก่กุมารผู้หนึ่งซึ่งไร้ทรัพย์ไร้ญาติ กำพร้าเมื่ออายุ 16 ชันษา โดยไปอาศัยพึ่งอยู่กับนายสำเนา นายสำเนาเห็นใจให้เงินมาก่อนหนึ่งเพื่อไปทำทุนค้าขาย กุมารก็ตั้งใจค้าขายได้กำไรจนเป็นเศรษฐีมีทรัพย์สินมหาศาล จนเป็นที่ปรากฏไปถึงหูท้าวพระยาๆ จึงประทานนามให้เป็นยมนาหาเศรษฐี ผู้ใดกำเนิดในฤกษ์นี้ จะมีมีสำเนาหนาพราถนาสิ่งใดก็จะมีชัยชนะพยายามจนได้มา ศัตรูก็จะหันมาให้ความนับถือ ทรัพย์ธัญญาหารประกอบทรัพย์สมบัติศฤงคาร แต่มักจะมีโรคภัยคอยเบียดเบียน

12.ฤกษ์อุตรัคคณี

ฤกษ์นี้ได้แก่พระโพธิสัตว์ซึ่งจุติมาครองเมืองพาราณสี ขณะนั้นมีโจรกำลังทำข้างสาร คุมไพรพลโจร 500 คนเที่ยวปล้นบ้านเรือนทั่วเมืองพาราณสี อันเป็นที่หวาดกลัวของคนในเมืองยิ่ง ความทราบถึงพระเจ้าพาราณสีฯ ทรงตรัสให้จัดรีพลเป็นจำนวนมาก ออกจับเอามหาโจรผู้นั้นจนสำเร็จ

ผู้ใดกำเนิดมาในฤกษ์นี้มักเป็นโจรต้องชื้อคา

13.ฤกษ์หัตถ์

เดิมมีโคบาล 2 คน เลี้ยงโคด้วยกัน คนหนึ่งกล่าวว่า ท่านโปรดช่วยดูแลโคให้เราสักหน่อยเถอะเราจะตอบแทนท่านด้วยอาหารห่อแก่ท่านให้จงมาก
โคบาลอีกคนจึงรับหน้าที่นั้นไว้และดูแลโคนั้นเป็นอย่างดี แล้วผู้ฝากกลับมาพร้อมเอาข้าวห่อมาให้ ผู้รับตัวน้อยไปไม่คุ้มค่าเผ้าต้องการมากกว่านี้ ผู้ฝากไม่ยอมให้
ต่างโต้เถียงกันจนเรื่องมาลงเอยที่ศาล พระยาเห็นว่าโคบาลทั้ง 2 ต่างไม่ยอมความกัน ณ.ที่นั้นมีอยู่ผู้หนึ่งนามว่า กะไสย มาบังคับให้เอาข้าวมาจำนวน 11 ห่อกองไว้
แล้วกะไสย จึงถามผู้รับฝากว่า กองโตมาก ผู้รับฝากตอบว่ากองกลางนั้นมาก กะไสยก็ว่ามากแล้วก็จงเอาไปเถิด คดีความจึงได้ยุติ พระยาเห็นความสามารถของกะไสย
จึงตั้งให้เป็นมนตรี อันว่าผู้กำเนิดมาในฤกษ์นี้แม้จะกำเนิดในตระกูลถ้อยก็จะได้เป็น ขุนนางผู้ใหญ่

14.ฤกษ์จิตต

ได้แก่พระโพธิสัตว์ กับ ชาย 2 คนๆ หนึ่งชื่อ เทวจิต กับ สารจิต ได้เข้าสนทนาเจรจากับพระโพธิสัตว์แล้วชักชวนกันว่า เราไม่ควรมาอยู่กัน
ณ.ที่นี้เพราะเห็นจะไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควร จึงตกลงพากันไปยังนครหัสติน เมื่อไปถึงท้าวพระยาได้พุดคุยได้ถามสนทนากับพระโพธิสัตว์ๆ ก็ได้ถวายพระธรรมเทศนา
ท้าวพระยาชื่นชมพร้อมยกราชาภิเษกเป็นบุชาพระโพธิสัตว์ ส่วนเทวจิต กับ สารจิต ก็ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นอำมาตย์ช่วยขวา
อันผู้ใดกำเนิดมาในฤกษ์นี้จะได้นั่งนิทานที่ว่าไว้

15.ฤกษ์สาตี

มีนารีผู้หนึ่งนามว่า สาไซ มีอาชีพเก็บผักขาย มีบุตรีนามว่า ปุษยนารี อายุ 15 ปีไปเป็นคนรับใช้เศรษฐีชื่อ ภัทรา ผู้มีทรัพย์สินมหาศาล นานมาภรรยาเศรษฐีตาย
เศรษฐีจึงยกนางปุษยนารีขึ้นเป็นภรรยา จนให้กำเนิดบุตรคนหนึ่ง ครั้นหมดบุญลงทรัพย์สมบัติก็ตกแก่บุตร ผู้ใดกำเนิดในฤกษ์นี้ ถ้าเป็นชายท่านขอลูกสาวให้
ถ้าเป็นหญิงจะเป็นใหญ่ในทรัพย์สินเงินทอง ประกอบด้วยทรัพย์ศฤงคารและข้าคน

16.ฤกษ์วิสาข

ตามราชาทีก อันสังหารคนไม่ได้ขาด ผู้ใดกำเนิดในฤกษ์นี้จะได้เป็นทหารพระยา มิฉะนั้นจะเป็นนายเพชฌฆาต จะเป็นชาวประมง พราน ถ้าเป็นหญิงจะเป็นแพศยาอย่างสงสัย

17.ฤกษ์อนุราช

ผู้ใดกำเนิดในฤกษ์นี้จะได้โภคทรัพย์สมบัติ สตรีจะบูชา ทำการเกี่ยวกับช่างจะดี ถ้าประกอบด้วยพระเคราะห์ที่เป็นมหาอุจ แม้จะเกิดเป็นลูกไพร่ต่ำช้า ก็จะได้กินเมือง ถ้าหญิงพึงจะได้นางราชกัลยา

18.ฤกษ์เฉลิม

จะต้องภัยศัตรู จะมีทุกข์ แต่จะมีสมบัติทรัพย์ธัญญาหารมาก ถ้าพระเคราะห์ประกอบด้วยมหาอุจ 5 ตัวจะเป็นผู้มีฤทธิ์เหาะเหินเดินอากาศได้ แม้บวชก็จะเป็นสังฆราชเป็นใหญ่กว่าสงฆ์ทั้งปวง ถ้ามีสกุลพราหมณ์จะรู้จักไตรเพท ถ้ามีมหาอุจ 3 ตัว จะเป็นดาบสฤาษี มีมหาอุจ 2 ตัวดุจเดียวกับมหาอุจ 3 ตัว ถ้ามีมหาอุจตัวเดียวถ้าบวชเรียนภายใต้ภาคนาจะสัมมาอัศจรรย์ ถ้าเป็นคฤหัสถ์จะเป็นเสมีนผู้ใหญ่ เป็นหญิงจะได้เป็นมารดาพระสงฆ์ผู้ธรรมวินัย

19.ฤกษ์มูล

ได้แก่นางสุพรรณ บุตรีเศรษฐีในเมืองปาตาลีบุตร มีทรัพย์อันมหาศาล เมื่อบิดาถึงแก่กรรมทรัพย์ทั้งปวงไม่ได้ตกแก่นาง นางนั้นต้องเชื่อใจไร้ทรัพย์ ผู้กำเนิดในฤกษ์นี้มักเป็นคนไร้ทรัพย์ มักต้องซ้ำใจ มีโรคภัยมาก ตายด้วยเชียววงศ์ตัวร้าย

20.ฤกษ์ปุพพสาห

ได้แก่ ศรีวีระ ผู้เชื่อใจแห่งเมืองอินทปัตถ์ เก็บใบมะขามอ่อนให้มารดานำไปขาย อุตสาหะทำไร้ทำนาทำสวน ได้ข้าว 3 เกวียน เห็นหญ้าอ่อนๆก็นำไปขายให้พ่อค้าเลี้ยงม้าเป็นประจำ พ่อค้าพึงพอใจจึงมอบลูกม้าให้ตัวหนึ่งเป็นอาชานัย แล้วมีเศรษฐีผู้หนึ่งเอาทองมาแลกกับม้า ศรีวีระไม่รับ ความทราบถึงกษัตริย์ให้เอาทอง 1 ล้านมาให้ขอซื้อม้าเพื่อนำไปเป็นราชพาหนะ ศรีวีระจึงขายให้แล้วนำทองที่ได้มาลงทุนค้าขายจนได้กำไรเพิ่มเติมมหาศาล กษัตริย์จึงแต่งตั้งให้เป็นมหาเศรษฐี ผู้ใดกำเนิด มักทำการค้ามีเงินทองมากมาย มีความสุข ได้ลาภจากสตรี ได้ความสุขเพราะสตรี

21. ฤกษ์อุตราสาฬห

ได้แก่มหาสุข บุตรีมนตรีเมืองไพศาลี ไปคบเพื่อนที่เป็นโจรแล้วออกปล้นทุกแห่ง มหาสุขกับพวกโจรหาร้อยถูกจับได้ แล้วนำตัวไปถวายพระยาฯ ให้ประหารโจรเอาแต่มหาสุขไว้ ครั้นพระยาสวรรคต โหราจารย์ทั้งหลายจึงยกให้มหาสุขเป็นกษัตริย์สืบต่อไป ผู้เกิดฤกษ์นี้มักเป็นโจร มีภัยด้วยอาวุธ มักมีโรคร้ายคุกคาม มีโทษ 3 ประการดังนี้ แต่ถ้ามีมหาอุจหนึ่งตัว ต้นแม่จะร้ายแต่ปลายดี

22. ฤกษ์สาวณ

มีเมืองหนึ่งชื่อ สุนทศิริมหานคร มีคราหนึ่งเมืองอินทปัตต์แต่ง เต่าทอง ส่งมายังสุนทศิริมหานคร แต่เต่ามีได้ไข่ ชาวเมืองหมดปัญญาที่จะแก้ปริศนาทำให้เต่ายนต์อันมีกลปริศนาไขได้ถึง 10 ปี ชาวอินทปัตต์ต่างเย้ยหยันว่าถ้าไม่สามารถไขปริศนาให้เต่าไขได้ ให้มากราบไหว้เจ้ากรุงอินทปัตต์ ท้าวสุนทศิโรธกรจึงให้ตั้งฆ้องร้องป่าวหาผู้มีปัญญามาแก้กลนี้ มีผู้หนึ่งรับอาสาแล้วเอาเข็มมาแทงจุกเต่ายนต์ เต่ายนต์ก็ออกไขมา พระยาจึงแต่งตั้งให้เป็นขุนพลผู้ใดกำเนิดในฤกษ์นี้จะได้เป็นมนตรีใหญ่ จะได้โคกระบือ ข้างมา ลูกเมียจะได้

23. ฤกษ์ธนิษฐ

ได้แก่พระยาอุเทน จากถิ่นที่อยู่ไปอยู่ถิ่นอื่นจนได้เป็นท้าวพระยา ผู้ใดกำเนิดในฤกษ์นี้มักจะไปได้ดีในต่างแดน จะเป็นราชทูต เดินทางๆบคดี ทางน้ำไม่ตีกำเนิดได้ไปได้ดีเหนือ กำเนิดเหนือไปได้ดีได้ จะได้ลาภอันใหญ่

24. ฤกษ์สตพภิสข

มีนางราชกัลยาองค์หนึ่งเป็นราชธิดากษัตริย์เมืองอินทปัตต์ เมื่อถึงกาลอันสมควรแก่การสมพรแล้ว ราชบิดาจึงประกาศเชิญชวนบรรดาราชา ราชบุตร มন্ত্রী กวี ปราชญ์ ขาดิเศรษฐี ประชากรราษฎร มาประชุมที่หน้าพลับพลา แล้วให้ราชธิดาเสี่ยงมาลัยเลือกคู่ ถ้าขึ้นชอบชายใดให้นำมาลัยไปสวมพระราชบิดาจะอภิเษกให้ราชธิดาเห็น อะโสภณผู้เฒ่าทำให้เกิดความพิงพอใจด้วยบุพเพสันนิวาส จึงมอบมาลัยนั้นแด่อะโสภณ หมู่ชนจึงนิททาล่าวยืนยันว่า นางประหลาดไปรักผู้เฒ่า แต่พระราชบิดาก็อภิเษกให้ตามที่ได้ตรัสไว้ ครั้นนานมาพระราชบิดาก็ได้สวรรคต สมบัติการครองเมืองก็ตกแก่อะโสภณผู้เฒ่า นั้น ผู้ใดกำเนิดมาในฤกษ์นี้ ท่านจะขอให้ลูกสาว จะได้ดีเพราะสตรี มีโคกระบือ ข้างมา จะได้แผ่นดิน ประกอบด้วยโชคลาภอันเที่ยงแท้

25. ฤกษ์บุพผัทท

ได้แก่นาย บุญทฤก ผู้เป็นพราน แต่ด้วยมีวาจาสัตย์แม่ปรารถนาจะสังหารสัตย์ใดจะตั้งใจเอาแต่ที่ปรารถนาไว้เท่านั้น ตัวอื่นมิได้อา
ครั้นหนึ่งได้ขึ้นไปบนยอดเขารูสึกกระหายน้ำมากแล้วนอนสลบอยู่ เทพยดาจึงให้พระพายไปบอกน้ำให้ขึ้นมา พระคงคาทราบความก็โหนขึ้นไปยังยอดเขา
นายพรานจึงได้อาบกินด้วยอำนาจในความสัตย์ที่กระทำมา ผู้ใดกำเนิดในฤกษ์นี้ จะเป็นเพชรฆาต เป็นพราน เป็นชาวประมง ประกอบด้วยทรัพย์ธัญญาหาร
มีศักดิ์เป็นพระยามีความสุข

26. ฤกษ์อุตตรัทท

ได้แก่ ทูรจิต ผู้ซึ่งใจอาศัยอยู่ในกรุงหัสตินปุระ เทียวหาบฟันขาย แบ่งไว้กินบ้างเก็บสะสมบ้าง อยู่มาเจ้าเมืองหัสตินสวรรคต แล้วหาราชวงศ์ที่จะสืบราชสมบัติไม่ได้
เหล่าเสนาอำมาตย์จึงทำพิธีเสี่ยงราชรถ เทพยดาจึงคลให้ราชรถไปหยุดยังทูรจิต เหล่าเสนาอำมาตย์จึงเชิญมาครองราชสมบัติ ทูรจิตครองราชสมบัติไปตามราชธรรม
ครั้นสวรรคตแล้ว ก็บังเกิดในสวรรค์เทวโลก ผู้ใดกำเนิดมาในฤกษ์นี้ ถ้ามีพระเคราะห์มหาอุจ แม้เป็นลูกไพร่ก็จะได้เป็นใหญ่ จะได้เป็นขุนนาง ท้าวพระยา
ถ้าเป็นหญิงจะได้เป็นนางพระยา มีโคกระบือ ช้างม้า ข้าคนชายหญิง เงินทองมากมาย

27. ฤกษ์เรวดี

ได้แก่ฤษีคนหนึ่ง ชื่อ เทวอาจารย์สำเร็จญาณไปสู่สวรรค์ และลงมายังเมืองมนุษย์เพียงลัดนิ้วมือเดียว ผู้ใดกำเนิดในฤกษ์นี้ และมีมหาอุจ 8 ตัวจะถึงซึ่งนิพพานในชาตินี้
ถ้าเป็นอุจจาวิลาสจะเป็นฤษีมีฤทธิ์สามารถเดินทางโดยรอบจักรวาลเพียงลัดนิ้วมือเดียว ถ้าบวชในศาสนาจะได้เป็นสังฆปริณายก รู้จบพระไตรปิฎก สรรพทุกประการ
ถ้ามีมหาอุจ 2 ตัว ถ้าเป็นนักบวชเรียนจะอุดม ถ้าเป็นหญิงจะได้เป็นมารดาพระสงฆ์ โดยถอยลงมาจะได้เป็นแม่หม่อม แต่มักจะเกิดทุกข์ยาก